

Nr 26.

Av herr **Pauli**, om ökat anslag till byggande av landsvägar och vanliga bygdevägar.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 1 till årets riksdag äskas under sjätte huvudtiteln, punkt 13, ett anslag för budgetåret 1930—1931 av 4,500,000 kronor som bidrag till byggande av landsvägar och vanliga bygdevägar.

För nämnda ändamål har riksdagen under rubriken »Byggande av landsvägar, vanliga bygdevägar och broar» för innevarande budgetår anvisat ett belopp av 4,500,000 kronor.

Under förutsättning, att nu gällande grunder för storleken av statsbidrag bibehållas, erfordras enligt väg- och vattenbyggnadsstyrelsens beräkningar ett årligt anslag av 5,200,000 kronor. För belysande av anslagsbehovet har sagda styrelse anfört bland annat följande:

»För de två senaste budgetåren hade i styrelsen legat inne ansökningar om bidrag till nybyggnadsarbeten för en kostnad av omkring 30,000,000 kronor, motsvarande ett till $\frac{2}{3}$ av kostnaden beräknat statsbidrag av 20,000,000 kronor. Då av de för ifrågasvarande ändamål beviljade anslagen i medeltal omkring 3,500,000 kronor för vart och ett av de senaste budgetåren disponerats för nybyggnadsarbeten, hade således anslagsbristen uppgått till omkring 16,500,000 kronor. För avarbetande av denna anslagsbrist under 10 år erfordrades, utöver förenämnda belopp av 3,500,000 kronor, i avrundat tal 1,500,000 kronor pr år, eller ett årsanslag av 5,000,000 kronor. Dessutom erfordrades bidrag av förenämnda anslag till fortsättande av sådana vägförbättringsarbeten, vilka redan erhållit statsbidrag från anslaget. För tillgodoseende av jämväl sistnämnda anslagsbehov beräknade styrelsen för budgetåret 1930—1931 erforderligt ett belopp av 5,200,000 kronor.»

Styrelsen har dessutom framhållit, att 27 olika väg- och brobyggnadsföretag påbörjats, efter av Kungl. Maj:t eller styrelsen lämnat tillstånd, utan att statsbidrag härför ännu kunnat erhållas. Dylika företag representera en beräknad sammanlagd byggnadskostnad av 2,300,000 kronor, varav i statsbidrag erfordras omkring 1,500,000 kronor. Härtill böra läggas kostnaderna för färdigställande av sådana påbörjade företag, som redan erhållit del av statsbidrag. Färdigställande av dessa sistnämnda arbeten beräknas draga en kostnad av 12,300,000 kronor, krävande 8,200,000 kronor i statsbidrag. Redan färdiga eller under arbete varande väg- och brobyggnadsföretag beräknas alltså draga en kostnad av 14,600,000 kronor.

Det förtjänar erinras om, att enligt av samtliga länsstyrelser lämnade uppgifter skulle anslagsbehovet för hela riket uppgå till ännu större belopp eller 5,600,000 kronor för nästkommande år.

Av ovanstående framgår, att för avarbetande under en 10-årsperiod av den balans som nu förefinnes skulle erfordras ett anslagsbelopp av minst den summa som väg- och vattenbyggnadsstyrelsen föreslår. Med det anslag som i Kungl. Maj:ts proposition föreslås, finnes sannolikt ingen möjlighet att den förefintliga balansen kan avarbetas på mindre tid än 15 till 20 år. Vad detta betyder för de orters befolkning som ha behov av allmänna vägar torde ligga i öppen dag.

I motion nr 135 i andra kammaren år 1929 framhölls även betydelsen av ökade statliga och allmänna arbeten som en verksam åtgärd att på ett effektivt och praktiskt sätt minska den rådande arbetslösheten. Härom framhölle i sagda motion bland annat följande:

»De arbeten som utföras i öppna marknaden ha ett helt annat värde än då dessa utföras som nödhjälpsarbeten, vilka senare ej kunna i nämnvärd grad stimulera produktionen. Den ständiga sugning, som för närvarande pågår från landsbygden till städerna och industrisambhällena av ungt arbetslöst folk, skulle genom ökade arbetstillfällen på landsbygden kunna i väsentlig grad minskas. Då det för framtiden torde vara oundvikligt att anslaget till väg- och brobyggnader kraftigt ökas, borde det vara välbetänkt att detta skedde redan nu, när den rådande arbetslösheten härigenom kunde i hög grad motverkas. Byggandet av nya vägar verkar även stimulerande för den trakt där dessa vägar anläggas. Isoleringen upphäves och arbetstillfällena ökas för kringliggande orter, vilket allt bidrager till större trevnad och ökat välstånd för befolkningen.» Vad här citerats anser jag även i år vara bärande motiv för ökat anslag till vägbyggnader. Allt mer börjar den tanken vinna anslutning, att arbetslösheten bäst motverkas genom ökade arbetstillfällen i öppna arbetsmarknaden. Landsbygdens fattiga arbetslösa befolkning skulle få en verksam hjälp i sitt betryck, därest vägbyggnadsarbetena kunde väsentligt utökas.

Då jag anser, att väg- och vattenbyggnadsstyrelsens beräkningar av ovan nämnda anslag äro tillförlitliga och väl motiverade, föreslår jag en höjning av anslaget till byggande av landsvägar och vanliga bygdevägar till det belopp som av styrelsen begärts, eller från i propositionen föreslagna 4,500,00 till 5,200,000 kronor.

Med stöd av det anförda får jag hemställa,

att riksdagen måtte besluta att med 700,000 kronor höja det i Kungl. Maj:ts proposition nr 1 under sjätte huvudtiteln till årets riksdag begärda anslaget för byggande av landsvägar och vanliga bygdevägar, eller från 4,500,000 till 5,200,000 kronor.

Stockholm den 17 januari 1930.

Ivan Pauli.